

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942. október 29.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 244. sz.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levélcim: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

NALCSIK ELESETT

A németek négy napos katlancsatában felmorzsoztak öt szovjet hadosztályt és több mint hétezer foglyot ejtettek — A jegestengeri arcvonalon visszaverték a szovjet partaszállási kísérletét — Sztalingrád háztömbjein egyre gyakrabban jelennek meg a fehér zászlók — El Alameinnél fokozódó hevességgel folynak az elkeseredett harcok, a tengelycsapatok ellentámadásba lendültek — Amerika flottaerősítéseket küldött a Sallamon szigeteknél harcoló hadihajói segítségére

Mind a három világrész csatáira jelentős események folynak és valamennyi arcvonalon a tengely államok javára alakul a helyzet. A Nemzetközi Sajtótájékoztató Iroda mai harctéri összefoglalójában közli, hogy bár Sztalingrádtól délre és északra még mindig folynak a Szovjet tehermentesítő támadásai, úgy látjuk a szovjet várost védelmező tábornok a még szovjet kézen lévő két kerület sorsát

megpecsételtnek

látja. A Volgán keresztül az utánpótlás majdnem teljesen lehetetlen né vált és egyre gyakrabban ismétlődik meg az eset, hogy az eddig elkeseredetten védelmezett sztalingrádi háztömbökre feltűzik a fehér zászlót.

A Kaukázusban is eredményesek a német támadások. A tuapszei arcvonalon a tengelycsapatok átjutottak egy fontos dombnyergen és előre törtek. Jellemző a Szovjet veszteségeire, hogy már tengerészeti alakulatokat dobott harcba. Ezek a tengerészek azonban nem tudták eredményesen állni a harcot a rendkívül nehéz terepen és a csatákban szokatlanul súlyos veszteségeket szenvedtek. Az időjárás ezen az arcvonalszakaszon is megjavult és lehetővé tette a légierők fokozottabb bevetését.

A Terek arcvonalán most értékesítették először nagy sikerré a németek korábban elért térnyerésüket és a Baksam szakasztól délre a napokban körülzárt ellenséges erők megsemmisítése után a Kaukázus lábánál előretörő újabb nagy

katlancsatát

készítettek elő. Itt több szovjet hadosztálynyi erőt zártak körül. A gyűrűbefogott csapatok megsemmisítése folyamatban van. A Német Távirati Iroda már eredményeket is jelent. Eszerint a katlanban súlyos csapást mértek az ellenségre és a németek már 7.000 foglyot ejtettek, 66 lövegét, 15 páncélost és sok hadianyagot zsákmányoltak. A Német Távirati Iroda a továbbiakban arról ad hírt, hogy Sztalingrádban további jelentős sikereket értek el a németek, akiknek tüzeben az ellenség ellentámadásai sorra omlanak össze. A mind szűkebb területre szoruló sztalingrádi védősereget rendkívüli veszteségek érték nagy német légierők mélyrepüléssel végrehajtott támadásai során. Légiharcban 44 szovjet repülőgép pusztult el a nap folyamán. A

német légierők nagy kiterjedésű és eredményes légitámadásokat hajtottak végre Sztalingrád környékén, a Volgától keletre és a Káspi tó mentén elterülő szovjet vasutvonalakra és utánpótlási vonalakra is és több teherszerelvényt valamint néhány hajót elpusztítottak.

Jelentős eredményt mutatnak fel a németek az északi jegestengeri arcvonalon is, ahol összpontosított tüzzel megghusították a szovjet csapatok azon kísérletét, hogy több helyen partraszálljanak és a német állások hátába kerüljenek. A csapatszallító bárkák jórészt már a tengeren elpusztították.

Az egyiptomi

arcvonalon változatlan hevességgel tombol a csata, az angol támadások azonban vesztek erejükből, viszont a német csapatok nagyobb erőkkel ellentámadásba lendültek. Az Interinf. jelentése szerint a német-olasz csapatok tegnap este is szilárdan tartották valamennyi állásukat. A tengelycsapatok lendületesen előretörtek, elreteszelték azokat a helyeket, amelyek az ellenség betört és visszaszorították az angolokat az első állásokig. A britek sietve új erőket dobtak harcba. A tengely sikeres támadásait nagy mértékben támogatták a légierők. A csatarepülőgépek mély támadással tisztították meg az utat a támadó német rohamcsapatok előtt. A betörési helyek megtisztítása során újból jelentős számú foglyot ejtettek a tengely csapatok. Újzeelandi foglyok elmondották, hogy a támadás megkezdése előtt a brit parancsnokság biztosította őket, hogy a tengelycsapatok nem tudnak megfelelő erőkkel ellenállni és a britek legfeljebb három nap múlva tuljtnak a német-olasz állásokon és előretörnek, mint azt Rommel is tette. Annál nagyobb volt a meglepetésük, amikor a legszilárdabb német-olasz ellenállással találkoztak. Ez a körülmény nagyon nyomasztó légkört teremtett a brit csapatok között.

Német részről megállapították, hogy az angolok már más arcvonalszakaszról kénytelenek elmozdítani csapataikat, hogy az északi szakaszon pótolják veszteségeiket. Valószínűleg ugyanezen okból uralkodik viszonylagos eseménytelenség az arcvonal déli és középső szakaszán. A német légierők a Kattarai mélyföld irányából észak felé tartó brit járműoszlopokat nagy erőkkel támadták meg és súlyos károkat okoztak

az ellenségnek, habár a német légierőket rendkívül erős elhárító tűz fogadta.

Berlini jelentés szerint az ellenség a tegnapi harcokban is olyan jelentős veszteségeket szenvedett páncélosokban, hogy a támadás megindítása alkalmával harcban vetett ezer harcikocsijának most már legalább egyharmadrésze elveszettnek tekinthető. Emberben ugyancsak nagyon jelentős az ellenség vesztesége.

A távolkeleti

tengeri győzelem jelentőségét főleg abban látják a japánok, hogy megghusult az amerikaiak azon kísérlete, amellyel nagyszámú repülőgép-anyahajó segítségével akartak csapást mérni a japánokra. Az ameri-

kaiak elgondolása oda irányult, hogy anyahajókon szállított nagyszámú repülőgéppel billentsék a háboru mérlegét a maguk javára és kényszerítsék ki a számukra kedvező döntést. A csata még folyik s ahogy közeledik a befejezéséhez, úgy fokozódik az amerikaiak aggodalma. Bár Washington még nem ismerte be a veszteségeket, az USA közvéleménye már értesült az elszenvedett csapás nagyságáról.

Kínában szokatlanul megélenkült a japánok légitervekenysége. Kína déli és délnyugati területének valamennyi támaszpontját elárasztották bombákkal és — mint Tokióból közlik — súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. Valószínű, hogy ez a légitámadás is nagyobb hadműveletek bevezetésének tekinthető.

Német hadijelentés

Berlin, október 29.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy a németek a Kaukázus nyugati részén visszaverték azokat a támadásokat, amelyek a szovjet csapatok a legutóbbi napokon elfoglalt német állások ellen intéztek. A légierők tevékenyen támogatták a csapatok küzdelmét és a szövetséges légierők egy saját gép elvesztése mellett hat szovjet gépet pusztítottak el.

A Terek folyótól nyugatra rohammal elfoglaltak a német és szövetséges csapatok az ellenség részéről nagyon megerősített és elkeseredetten védett Nalcsik városát. A városból északkeletre lévő ellenséges csapatokat felmorzsozták a németek és ezzel négy nap alatt 5 szovjet hadosztályt morzsoztak fel. Több mint 7.000 ellenséges fogoly, 66 löveg, 28

páncélos és nagymennyiségű hadianyag német kézre került.

Sztalingrádban ipartelepek további részeit foglalták el a németek és újabb háztömböket kerítették birtokukba. A szovjet ellentámadások az ellenség súlyos veszteségei mellett omlottak össze a várostól északra. A német légierők a Káspi tengeren elszüllyesztettek 3000 tonnányi két szovjet hajót, két tartályhajót és 5 teherhajót pedig felgyújtottak illetve megrongáltak. A Szovjet a nap folyamán 44 repülőgépet veszített. Két német gép nem tért vissza.

Egyiptomban fokozódott az elkeseredett harcok hevessége. Az ellenség nagy támadásait szokatlan löszerpazarlással hajtott végre, eredményt azonban ennek ellenére sem tudott elérni. Több száz fogoly került a tengelycsapatok kezére.

Az afrikai harcok

Róma, október 29.

Az olasz főhadiszállás csütörtöki jelentése közli, hogy az elalameini szakaszon a harcok ötödik napján is folytatódtak a küzdelmek és az ellenség ádáz küzdelmek közepette több tucat harcikocsit és többszáz foglyot veszített. A légierők eredmé-

nyesen támogatták a csapatok vállalkozásait és támadták az ellenség csapat- és járműoszlopait. Légi harcokban négy brit gépet lelőttek.

A tengely légierői eredményesen támadták a máltai Luna és La Venezia repülőtereket. Novarino felett egy brit bombázót lelőttek.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

Péntek—Hétfő

Hazajáró lélek

Főszerepben:

**Karády Katalin,
Páger Antal**

Pótműsor: magyar és olasz híradó.

SZOVJET LÉGITÁMADÁS HELSINKI ELLEN

Helsinki, október 29.

(Bud. Ért. — NST) A szovjet légierők szerdán este támadást intéztek Helsinki ellen. Több ház megrongálódott, a polgári lakosságnak veszteségei vannak.

**Felörlő csata folyik
Egyiptomban****A tengely ura a helyzetnek**

Róma, október 29.

Az olasz sajtó svájci lapszemléjében közli a semleges Svájc katonai szakértőinek véleményét az egyiptomi helyzetről: A katonai szakértők szerint még korai volna jóslatokba bocsátkozni, hiszen a harc jóformán csak most indult meg, az azonban bizonyos, hogy a küzdelem kemény és nehéz lesz. Valószínűleg felörlő harc-

GOBBELS DR. 45 ÉVES

Berlin, október 29.

A csütörtöki német lapok nagy terjedelemben foglalkoznak dr. Göbbels birodalmi miniszter munkájával és érdemeivel abból az alkalomból, hogy a miniszter csütörtökön töltötte be 45. életévét. Valamennyi lap kiemeli, hogy a miniszter sorsdöntő időkben messze kimagasló, felelősségteljes állást tölt be.

**OTSZÁZ LOVÉST ADOTT LE A SVÁJCI LÉG-
ELHÁRÍTÁS AZ ANGOL GÉPEKRE**

Zürich, október 29.

A Neue Zürcher Zeitung berni tudósítójának jelentése szerint a svájci területek angol részről történt legutóbbi átrepülése Svájc semlegességének legsúlyosabb megsértése volt a háború kezdete óta. A svájci légvédelmi tüzérség mintegy 500 lövést adott le az angol gépekre, amelyeknek számára 40—50-re becsülik.

NEMZETI FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 294

Kedd—Csütörtök

Csak 16 éven felülieknek

ILLUZIÓ

Főszerepben:

**BRIGITTE HORNEI, TUDOR DONEGGE,
JOHANNES HEESTRS**

Pótműsor: Magyar és német híradók.

nélkül maradnak a kintinően felszerelt és számbeli fölényben lévő japán csapatokkal szemben. A Daily Mail is kiemeli, milyen súlyos aggodalommal tekint egész Amerika a tengeri csata kimenetelére.

AMERIKÁBA TESZI ÁT A SZÉKHELYÉT A MENEKÜLT NORVÉG ÉS JUGOSZLÁV KORMÁNY

Berlin, október 29.

A német sajtó közli svéd hírforrások nyomán, hogy az angolszások között megbeszélések folynak annak érdekében, hogy a menekült jugoszláv és norvég kormány Washingtonba tegye át székhelyét.

ANGOL CÁPOLAT

Amsterdam, október 29.

A Reuter angol hírszolgálati iroda közölte azt a hírt, amely szerint Alexander tábornok afrikai parancsnok repülőgépét találat érte és lezuhant.

UJABB FRANCIA TILTAKOZÁS LONDONBAN

Vichy, október 29.

A francia kormány madridi nagykövete után újabb tiltakozó jegyzéket juttatott el Londonba francia területek bombázása miatt.

A CSENDESÓCEÁNI HADITANÁCS ÜLÉSE

Amsterdam, október 29.

A brit hírszolgálat jelentése szerint a csendesóceáni haditanács Roosevelt elnökletével ülést tartott a Fehér Házban, amely a déli csendesóceáni és középkeleti helyzettel foglalkozott.

**HÁROMSZÁZ TUZET OKOZTAK MILÁNÓBAN
AZ ANGOL BOMBÁK**

Róma, október 29.

A Popolo di Roma részletesen felsorolja azokat az épületeket, amelyek Milánó legutóbbi angol bombázása során megrongálódtak, vagy összeesedtek. A felsorolásból kitűnik, hogy az angol bombák 2 kórházat, öt templomot, öt iskolát, 1 szülőotthont, egy ifjúsági segélyhelyet, több börtönt és sok magánházat találtak el. A városban 300 tűz keletkezett, ezek közül 30 nagy méretű. Ipari és katonai célpontokra mindössze egy tucatnyi bomba hullott.

JELENTŐSEN EMELIK A PÁRIZSI RENDŐROK LÉTSZÁMÁT, A RENDŐRTISZTEK VESZÉLYPÓTDIJAT KAPNAK

Párizs, október 29.

Bud. Ért. Hivatalosan közölték, hogy Párizs belvárosában ötszáz, a külvárosokban pedig háromezer emberrel megerősítik a rendőrséget, a rendőrtisztek pedig havi 500 frank veszélyességi pótdíjat kapnak.

**HÁROM UJABB HAJÓ ELSÜLLYESTÉSE
ISMERI BE AMERIKA**

Amsterdam, október 29.

Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériumának jelentése szerint ellenséges tevékenység folytán az amerikai vizeken elsüllyedt egy angol, egy amerikai és egy szövetséges kereskedelmi hajó.

A BRIT CENZURA TOROLTE ROOSEVELTNÉ CIKKÉNEK EGYES RÉSZÉT

London, október 29.

(Bud. Ért.) Az angol fővárosban tartózkodó Rooseveltné cikket írt az egyik lapban, amelyet a cenzura kifogásolt, mert a cikk a cenzura felfogása szerint katonai titkokat árult volna el. A cenzor kereste az amerikai elnök feleségét, de az társadalmi kötelezettségeivel úgy el volt foglalva, hogy nem állt a cenzor rendelkezésére, mire a sajtóellenőr az elnöknek megkeresése nélkül törölte a cikk kifogásolt részét.

**A szövetségesek üdvözlik az ünneplő
Olaszországot**

Mint Rómából jelentik, Hitler vezér és kancellár megleghangú táviratot intézett Viktor Emánuel olasz királyhoz és a Ducehoz a Marcia su Roma 20 éves fordulójára alkalmából. A Führer Mussolinihez intézett táviratában hangsúlyozta, hogy hűséges barátsággal gondol a fasiszmus dicsőséges teljesítményeire és meggyőződése, hogy a világszűcsőség, a plutokrácia és a demo-

krácia, amelyet az a fél nyer meg, amely tovább bírja emberrel és anyaggal és jobb emberanyaggal és hadianyaggal rendelkezik.

A Gazette de Losanne szerint a támadás a németeket nem lepte meg. Valószínű, hogy a most folyó harc csak bevezetője egy még nagyobbarányú küzdelemnek. A tengely ura a helyzetnek.

krácia, amely ellen a két forradalom harca irányul, elveszti a küzdelmet.

Tozso japán miniszterelnök és Sani külügyminiszter a Ducehoz, illetve Ciano külügyminiszterhez intézett megleghangú üdvözlő táviratot. Mindkettő azon meggyőződését juttatja kifejezésre, hogy a most folyó nagy harc az új világ megteremtésével ér véget.

Szaradzsoğlu:**A török nép felkészült minden
eshetőségre**

Isztanbul, október 29.

Szaradzsoğlu török miniszterelnök a török köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából rádióbeszédet mondott. Ha a jövőbe nézünk — mondta többek között — nehézségeket látunk, amelyeket le kell győznünk, magaslatoakat, a-

melyeket le kell küzdenünk és veszélyeket, amelyekkel meg kell birkóznunk. Az egész világ tudja rólnak, hogy felkészültünk minden eshetőségre. Atatürk szelleme él és szorosán sorakozunk fel Innönü köztársasági elnök mögé.

Madagaszkár francia akar maradni

Vichy, október 29.

Brebier államtitkár, a francia gyarmatügyek vezetője üzenetet intézett Madagaszkár hős vezetőihez, akik — mint üzenetében mondja — olyan hősi ellenállást tanúsítanak, amelyet sem a nyers erőszak, sem az ígéretek nem tudnak

megtörni. Ez a szilárd ellenállás bizonyítja, hogy Madagaszkár francia akar maradni.

Rámutatnak francia helyen arra, milyen embertelen eszközökkel harcolnak az angolok a madagaszkári polgári lakosság ellen is. Az egyik nagyvárosban például fényes nappal bombákkal és géppuskatűzzel árasztották el a piacot.

**Amerika közvéleménye nagy
aggodalommal várja a hajó-
veszteségekről érkező híreket**

Genf, október 29.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a londoni lapok amerikai tudósítói közlik, hogy az amerikai közvélemény nagy aggodalommal várja a Salamon szigetek körül folyó nagy tengeri csata további részleteit és attól tart, hogy

az amerikai flotta végleg alulmarad ebben a küzdelemben. A közvéleményben az a nézet alakult ki, hogy Amerika a legsúlyosabb veszéllyel áll szemben és fennáll az a lehetőség, hogy a hadihajóvesztés folytán a Salamon szigetekben harcoló amerikai csapatok minden támasz

Háziasszonyok figyelmébe!

Befőttés, uborkás és paprikás leveget, minden nagyságban 1/2-től 10 lit. korlátozott mennyiségben ismét kaphat!

Kohut Péter, Zombor

“Amerika nincs abban a helyzetben, hogy felállítsa a második arcvonalat”

Genf, október 29.

(Német Távirati Iroda) Washingtoni jelentés szerint Norris szenátor szembeszállt Willkie felfogásával, aki a második európai arcvonal haladéktalan megvalósítását követeli és kijelentette, hogy semminek sem örülne úgy, mint a második arcvonal megvalósításának, tudatában van azonban annak, hogy jelenleg Amerika nincs abban a helyzetben, hogy második arcvonalat állítson fel.

A horvát légierők vezetői Budapesten

Budapestről jelentik: A horvát légierők vezetőinek küldöttsége csütörtökön délelőtt többnapos magyarországi látogatásra Budapestre érkezett. A magyar, horvát és a bárati tengelyállamok zászlóival felszített keleti pályaudvaron ünnepélyesen fogadták a horvát vendégeket. A pályaudvar előtt a légierők diszszázada helyezkedett el zenekarral. A horvát küldöttséget, amelynek vezetője Uzelaz Milán repülőbánság, a magyar légierők parancsnoka fogadta a magyar előkelőségek élén. Uzelac repülőbánság ellépett a diszszázad előtt, majd szállására hajtatott.

Ujabb amerikai flottaraj közeledik a Salamon szigetek felé

Zürich, október 29.

A Bud. Ért. jelentése szerint az amerikai haditengerészet nagyobb egységeit indították utnak a Salamon szigetek felé, hogy ellensúlyozzák a japán flotta fölényét. Edwards tengernagy kijelentette, hogy a japán flotta nagy fölényben van az amerikai felett.

Mussolini szabadonbocsátott 1300 politikai foglyot

Róma, október 29.

A Marcia su Roma 20 éves fordulójára alkalmából a Duce sok politikai bűnösnek bocsátott meg. Rendeletére 1300 politikai foglyot szabadonbocsátottak.

Boris bolgár király újból hitet tett a tengely mellett

Szófia, október 29.

A Szobrányé ülésszakát trónbeszéddel nyitotta meg Borisz király. A trónbeszédben hangsúlyozta a király, hogy Bulgária határozottan folytatja eddigi politikáját a tengely oldalán és készségesen működik együtt a tengelyhatalmakkal az új Európa kiépítésében.

Újból megállapítják a bolgár-albán demarkációs vonalat

A Bud. Ért. jelentése szerint Taranában, Albánia fővárosában tárgyalások folynak Oidev tábornok, az ötödik bolgár hadsereg parancsnoka és Dalmazzo tábornok albániai olasz főparancsnok között a bolgár-albán demarkációs vonal pontos megállapítása érdekében.

Felmentették az áruejtítkolás vádjá alól Holpert Simon zombori mészáros

A zombori törvényszék Brommer Odön uzsoratanácsa előtt Holpert Simon zombori mészáros és hentes állt vádlotként, aki ellen az ügyész áruejtítkolás címén emelt vádat. A főtárgyalást még a múlt év október 14-én tartotta meg a bíróság és Holpert Simont 1000 pengő pénzbüntetésre és 464 kiló zsír elkobzására ítélte. Az ítélet ellen Holpert felebbezést nyújtott be.

Az ítélet a szegedi ítéletábla elé került, amely megsemmisítette az ítéletet és a per újrafelvételét rendelte el.

A csütörtöki főtárgyaláson az uzsoratanács ismét kihallgatta Holpert Simont, aki vallomásaiban elmondta, hogy a szalonnát a raktárhelyiségben és a fagyasztóban tartotta. Tagadta, hogy a szalonnát elrejtette volna, csupán nem tudta megmondani a hatósági közegeknek, hogy a raktárban

és a fagyasztóban felhalmozott szalonna pontosan milyen súlyú.

Az akkori vallomása szerint cca 500 kilogram lehetett a készlet, azonban ezt egyik segédje, Papp János mondotta neki így, de az is csak hozzávetőlegesen állapíthatta meg ezt a súlyt.

Az uzsoratanács a tanúk kihallgatása után, aki valamennyien úgy vallottak, hogy Holpert nem titkolhatta el, mennyi szalonna van a raktárban, hiszen az ellenőrök hetenként kétszer is felülvizsgálták a készletet és az üzletben is minden vevő annyi szalonnát kapott, amennyire szüksége volt, megállapította, hogy Holpert Simon nem követett el sem áruejtítkolást, sem pedig áruejtítvonást és a vád és következményei alól felmentette.

A királyi ügyész a felmentő ítéletet megfellebbezte.

Két évi fegyházra ítélték a zombori baromfi udvarok rémét

A zombori törvényszék Winter-Kócs dr. hármastanácsa Sipos Vlada 30 éves többször büntetett zombori munkanélküli cigányt 15 rendbeli folytatólagosan elkövetett lopással vádolta. Sipos Vlada az 1941- és 1942 évben Zomborban 15 helyen tört be és körülbelül 75 darab különböző féle baromfiat lopott közel 5.0 pengő értékben. A munkakerülő cigány ezekből a lopásokból tartotta fenn magát, s vakmerőségében annyira ment, hogy később nemcsak éjszaka, hanem fényes nappal is ki-

lopta az udvarból a baromfiakat. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Sipos Vlada valószínűleg specialista volt a baromfi lopásokban. Annak ellenére, hogy a jobb kezére nyomorék a tyukokat, kacsákat, libákat és pulykákat, mint egy varázsló tudta eltüntetni az állandóan magával hordott zsákba.

A bíróság Sipos Vlada 2 évi fegyházra és jogainak 5 évre való felfüggesztésére ítélte. Az ítélet jogerős.

Nyolcvan fill érért árulta a kenyér kilóját

A zombori törvényszék dr. Boldog Lajos uzsora-egyesbírája vepródi, hódási, bácsgyulafalvai és őrszállási árdragítók felett ítélezett.

Kviutusz Adám vepródi hentes 200 kilogram zsír elvonásával vádolta az uzsorabíró. Kviutusz azzal védekezett, hogy a zsírt nem rejtette el, hanem a kérdéses időben, ez év februárjában, az ő környezetének nem volt szüksége olyan mennyiségű zsírra, mint máskor, miután a karácsony utáni hetekben nagyon sokan vágta sertést. A bizonyítási eljárás kiegészítése után az uzsorabíró Kviutusz Adámot a vád és annak következményei alól jogerősen felmentette. Zahorecz János 30 éves bácsgyulafal-

vai pékmester ez év augusztusában a kenyér kilóját a megállapított ár helyett 80 fillérért árulta. A bíróság 200 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

Geresek Antal 33 éves őrszállási lakos a zsír kilóját a megállapított 3.60 pengő helyett 6 pengőért adta el Trenka József pestszenterzsébeti lakosnak. Az uzsorabíró Gereseket 300 pengő pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős.

A törvényszék Brommer Odön uzsoratanácsa Krausz Ferenc hódási gyógyszerész árdragítói ügyében a tárgyalást elnapolta és a bizonyítási eljárás kiegészítésében további tanúk és szakértők kihallgatását rendelte el.

Rendőrbírói ítéletek

A m. kir. rendőrség zombori kapitányának büntetőbírája több zombori és zomborszállási lakost ítél el, mert gabona, liszt és zsirfeleslegüket elmulasztották bejelenteni.

Vukovics Sándor 4 napi elzárást helyettesítő 40 pengő, Imre Lajost 3 napi elzárást helyettesítő 15 pengő, Mándits Istvánt 5 napi elzárást helyettesítő 50 pengő, Kanurics Milánnét 30 napi elzárást helyettesítő 200 pengő, Gyukits Sándort 4 napi elzárást helyettesítő 40 pengő, dr. Bruck Józsefet 3 napi elzárást helyettesítő 15 pengő, Bosnyák Lajost 2 napi elzárást helyettesítő 10 pengő, Vukobratov Kosztát 3 napi

elzárást helyettesítő 30 pengő, Csonits Miklóst 10 napi elzárást helyettesítő 100 pengő, özv. Jerkovits Trivónét 3 napi elzárást helyettesítő 30 pengő, Parcséts Jánost 15 napi elzárást helyettesítő 150 pengő, Ujsszasi Ferencet 3 napi elzárást helyettesítő 30 pengő, Bosnyák Mariánt 6 napi elzárást helyettesítő 60 pengő, Nasztaaszity Pétert 3 napi elzárást helyettesítő 60 pengő, Mijics Milánnét 20 napi elzárást helyettesítő 200 pengő, Milits Milánné, szül. Rácits Danicát 45 napi elzárást helyettesítő 450 pengő pénzbüntetéssel sújtotta a rendőrbíró.

Bácsalmási képeslap

Bácsalmásnak 14.000 lakosa van, akiknek 99 százaléka katolikus. Lelkipásztoruk Schneider Ferenc esperes plébános, aki mindössze egy éve plébánosa a községnek, de ezen rövid idő alatt is széleskörű tevékenységet fejtett ki nem csak a lelki élet fejlesztése terén, hanem kulturális síkon is. Nem könnyű dolog lelkipásztornak lenni olyan községben, ahol a hívek anyanyelv szerint három csoportra oszlanak, s emellett a németesség még külön két csoportra szakadt. A község plébánosa azonban megtalálta az utat hívei lelkéhez. Beszélgetésünk során elmondotta, hogy adventben háromnyelvű missziót tartanak egész héten keresztül a vallás-erkölcsi élet fejlesztése érdekében. Mindenki az anyanyelvén hallgathatja a hitbuzgalmi előadás-sorozatát. A születések száma évi 140-150, ami igen rossz arányszám és emiatt a lakosság természetes szaporulata csekély. Ebben a jómódu községben is tért hódít az egyke, amely ellen a lelkipásztor eszközeivel küzd.

A lakosság jelentős része a tanyavilágban él. Mintegy 1800 tanya van a község határában. A tanyaik lelki gondozása szükségessé tette, hogy templomot állítsanak fel az u. n. szőlőkben. Két év óta van itt templom és lelkészi hivatal, amelynek a tanyavilágban kirendeltsége is van. A tanyaikon 8 iskola működik 12 tanítóval, úgyhogy az oktatás terén is kielégítő a helyzet.

A kulturális élet

Igen élénk a községben. Bácsalmás általában kulturális község. A lakosság számarányához képest igen sok az intellektuel, középfokú iskolai is megtették hatásukat és a hivatalok is nagyszámú iskolázott embert foglalkoztatnak. A község szellemi téren is központja a környéknek.

Legnagyobb horderejű tevékenységet a MOVE egyesület fejt ki, amely hét évvel ezelőtt alakult meg és pompás székházzal rendelkezik a község központjában. A hatalmas székház felszerelése a legkényesebb igényeket is kielégíti és egyike a legszebbeknek a magyar vidéken. A székházra több mint 100.000 pengőt költöttek.

A MOVE tagjainak száma mintegy 450. Diszelnöke Turmezey István főjegyző, aki az egyesületet hosszú éveken keresztül fáradhatatlanul szervezte és fejlesztette és a múlt évig elnöke volt. Amikor megvált az elnöki széktől a tagok azzal ismerték el érdemeit, hogy diszelnökké választották. Az egyesület elnöke Schneider Ferenc esperes plébános, aki sok szívvvel és lélekkel vezeti a nagyvonalú kulturmunkát. Társelnökök: Dr. Halasy-Rektorisz Tibor főszolgabíró, dr. Hirman Gyula kir. közjegyző és Illésy Károly református lelkész. Ügyvezető igazgató Rakonczay Mihály polgári iskolai tanár, titkár pedig Malmos Lajos magántisztviselő. Az egyesület széleskörű működését szakosztályokon keresztül végzi. A közművelődési szakosztályt Pál Tibor polg. isk. igazgató, a gazdaságit dr. Sin István gazdasági iskolai igazgató, a sportot Mozer István kereskedő, a lövést Nánay Aurél nyomdatulajdonos, a női szakosztályt pedig dr. Kovacsits Józsefné vezető nagy ügybuzgalommal és hozzáértéssel.

Az ifjuság

nemzeti, vallás-erkölcsi és kulturális nevelésén társadalmi téren a Levente egyesület és a Katolikus Legényegylet munkálkodik. A Levente egyesület mintegy 1.000 fiatalat tömörített. Elnöke Bédics György állampénztári főtanácsos. A Legényegylet és Leányklub ugyancsak tevékeny működést fejt ki Bíró László káplán és dr. Székely Sándor ügyvéd vezetésével.

Az Uri Kaszinó dr. Hirman Gyula közjegyző, a Gazdakör ifj. Hönig Mihály, a Szőlő- és gyümölcstermelők egyesülete pedig Mozer István elnök vezetésével fejt ki tevékeny egyesületi működést. Zenei téren a Szinfónikus zenekar működése érdemi meg a megemlést. Vezetője Pál Tibor polgáriiskolai igazgató. Bédi Máté községi tisztviselő a dalkultusz fejlesztése terén szerzett érdemeket.

A keresztény kereskedők érdekképviselete, a Baross szövetség jelentős tevékenysége fejt ki tagjai érdekében.

Sok mindent meg kellene még írni erről a szimpatikus községről és lakóiról, hiszen valószínűleg rengeteg feljegyzésre méltó érdemes dolgot tapasztalna, láthatna meg az ember, ha hosszabb ideig tartózkodnék a községben. Három „Bácsalmási képeslap”-unkban csak azt je-

gyeztük le, amit rövid ott tartózkodásunk alatt futólag, az újságíró szemével megláttunk, amit attól a néhány embertől hallottunk, megtudtunk, akikkel alkalmunk volt beszélni. Ez a rövid ismerkedésünk is meggyőzött azonban bennünket arról, hogy Bácsalmás gyors léptekkel fejlődő község, amely a mai komoly időkhöz méltó komoly munkát végez, egész környékének példát mutat és nagy jövőre hivatott.

(m.)

Már működnek a bányák és gyárak keleten

Egy éves építőmunka a Szovjet-öi felszabadított területeken

Ismeretes, hogy a Szovjet a német katonai sikerek nyomán bányaiipari tartalékainak nagy részét és ipari kapacitásának tekintélyes hányadát elvesztette. Nem eléggé ismeretes azonban, hogy Németországnak milyen mértékben sikerült a nyert bányakincsek és iparberendezéseket saját számára hasznosítsa. Ehhez ugyanis azt is tudni kellene, hogy a háborúval járó rombolások mennyiben akadályozták meg a bányák és gyárak üzembehelyezését. Erre a kérdésre ad most feleletet a megszállt keleti területek minisztériumának egyik közleménye.

A megszállt területek ipari felépítésének első feltételeit az energiaellátás, mégpedig első sorban az áramtermelés újjászervezése és a bányák üzembehelyezése alkotta. A német hatóságok tehát megbízást kaptak, hogy mindenképp azokat a messzemenő rombolásokat tüntessék el, melyeket részben a harci cselekmények, részben pedig a szovjet szándékos pusztításai következtében az elektromos művek és bányászati üzemek szenvedtek el.

Újra üzemképesek az ipari berendezések

A múlt év folyamán felszabadított területeken lévő energiagazdasági berendezéseket oly mértékben sikerült üzemképesekké tenni, hogy a haderő és az el nem pusztított gyárak számára legközelebb szükséges árammennyiség ez év tavaszán már rendelkezésre állt. A többi kisebb-nagyobb elektromosművek üzembehelyezése rendszeresen és teljes erővel folyik, úgyhogy az energiagazdasági teljesítmények ugrásszerű növekedésével lehet számolni.

A bányászat terén elsősorban a szénbányászat indult meg ismét. A szakértők csupán a Donec-medence szénkészleteit is 90 milliárd tonnára becsülik. Ezzel a Donec-medencének körülbelül ugyanaz a jelentősége jut, mint a Ruhrvidéknek. A múlt év decemberétől ez év májusáig lefolyt hat hónap alatt a széntermelést sikerült jelentős mértékben fokozni. A szénbányászatban foglalkoztatott munkások száma hónapról-hónapra emelkedik. Az elpusztított tárnák egymás után kerülnek használható állapotba és ezzel együtt a már üzemben levő tárnák további kiépítése biztosítékul szolgál arra, hogy Ukrajna belátható időn belül ismét maga is el tudja magát szénrel látni. Ez a német teherszállítás lényeges tehermentesítését jelenti, mivel a birodalomból eddig még jelentős szénzállítmányokat kellett Ukrajnába irányítani. A megszállt terület egyes vidékein a tőzeg az egyetlen áram- és melegszolgáltató forrás. Az ostlandi elektromos művek nagyrésze például tőzégfűtéssel dolgozik. Mivel e vidékek tőzégkészletei gyakorlatilag kimeríthetetlenek, a tőzégtermelés pedig aránylag könnyű, a múlt év folyamán a tőzégtermelést sikerült annyira fokozni, hogy a jelenlegi termelési számokat máris nagyoknak lehet minősíteni. A becslések csupán Volhynia és Podolia vidéki tőzégkitermelését is 500 millió tonnára teszik.

Hatalmas nyersanyagkészlet

Ami a vasércet illeti, ismeretes, hogy mindenképp a krivojrogói és kercsi telepeknek van különös jelentőségük. E két lelőhely tudományos vizsgálata arra az eredményre vezetett, hogy egyedül Krivoj Rog is 670 millió tonna rendkívül magas vastartalmu magnetitot és 10 milliárd

tonna vaskvarcitot rejt magában. A német újjáépítőmunkát örvendetes módon megkönnyítette, hogy a bányáknál több százezer tonna kitermeit és már csak elszállításra váró vasérc került elő.

A nikopoli mangánércbányászatot hasonlóképpen sikerült már megindítani. A terület ismert mangánérckészleteit 100 millió tonnára, sőt az esetlegesen még feltételezhető készleteket 300 millió tonnára becsülik. A német hatóságok itt is tekintélyes mennyiségű kitermelt érckészleteket találtak halomba hanyva és időközben már elszállításuk is megtörtént.

A bányászatról lévén szó, meg kell végül még említeni, hogy Szovjet-Oroszországban eddig 5 milliárd tonnára rugó olajpalakészletek jutottak német kézre. Ebből egy milliárd tonna nyersolajat lehetne nyerni. Minthogy ezek az előfordulások rendkívüli fejlődési lehetőségeket ígérnek, az olajpalabányák nagy részében — különösen a felszabadított területek északi részén — Németország már az elmúlt év folyamán újra megszervezte a termelést.

Az ipar már a német csapatoknak dolgozik

A német csapatok bevonulásukkor az ipari üzemek nagy részét szétrombolva találták és sok esetben a gépek is hiányoztak. A felszabadított területek északi részén egyébként sok üzemet nyomban üzembe lehetett helyezni, mivel itt a szovjetnek nem volt elég ideje elpusztításukhoz. Ukrajnában, mielőtt a tulajdonképpeni termelés megindulhatott volna, jelszóként a lerombolt épületeket kellett helyreállítani és a legkülönbözőbb vidékekről gépeket összegyűjteni. A múlt év termelési eredményei azonban, különösen a fogyasztási javak ágában, így is igen figyelemreméltók. Mindenképp sikerült a csapatoknak számos olyan cikket rendelkezésükre bocsájtani, amelyekre sürgős szükségük volt, így például kályhákat, mosdótálat, vödörket, szerszámokat, evőeszközöket, ingeket, szőrmeházati cikkeket, nemezcipőket és sok más egyebet. Emellett érdemel, hogy nagy mennyiségben készültek szánok, ekhős szekerek és löszerszámok is, amiáltal a hazai utánpótlás természetesen rendkívüli mértékben tehermentesült.

A kémiai ipar terén a múlt évben átvett üzemek több, mint 50 százaléka ma ismét dolgozik. A kémiai ipar szappant, mosóport, szerszámokat és oltóanyagokat, továbbá karbidot, terpentint, kátrányt, gittet, gyufát, gyertyát, oxigént stb. állít elő.

Egészen hasonló a textilipar helyzete is. Itt főként a gyapotfonóák és szövődék, a kender- és lenfeldolgozóüzemek, végül a gyapjuszövődek és fonóák kerültek újból üzembe. Ezek a gyárak a múlt évben már nagy tömegű nemezcsizmát, gyapot- és lenvásznat, cérnát és fonalat, türrőlközt és zsebkendőt, szövetet és posztót, sőt takarót, alsóruhát és pullóvert szállítottak a harcoló csapatok számára. Mindez természetesen nagy mértékben hozzájárult nemcsak az utánpótlás, hanem a német nyersanyagellátás és ipar tehermentesítéséhez is. (M. N.)

KÉNYSZERHELYZETBEN

— Igaz, hogy a menyasszonyoknak sok pénze van, de ha feleségül veszed, akkor le kell mondanod az ivásról.

— Igen, de ha nem veszem el, akkor le kell mondanom az evésről.

Varga miniszter megnyitotta a Berettyóújfalú-nagyváradai betonutat

Budapestről jelentik: Varga József kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter Algyay Pál államtitkár és minisztériumának több magasrangú tisztviselője kíséretében Szolnokon megtekintette az új vasúti hidat, amelyet most készített el a MÁVAG. A minden igényeknek megfelelő új vasúti hid mintegy 2.300 tonna súlyu.

Innen Berettyóújfalura utazott a miniszter és kísérete, ahol ünnepélyes külsőségek között

megnyitották a 4. számú Budapest—Kolozsvár—Sepsiszentgyörgy állami ut Berettyóújfalú-nagyváradai szakaszát, amely most épült ki. Ez az újonnan épített pormentes, beton műút most már teljesen egybekapcsolja a visszatért erdélyi és székely földet Budapesttel. Varga miniszter beszédében hangoztatta, hogy ez az új további elválaszthatatlan kapocs az anyaország és a visszatért keleti területek között.

Husz mázsánál nagyobb tételben nem szolgáltatathatnak ki tüzelőanyagot a fogyasztónak a kereskedők

A kisfogyasztók ellátásában javulás várható

A Bud. Ért. jelentése szerint a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter szabályozta a tüzifa és szén forgalmát. A jövőben az u. n. pincés kereskedők legfeljebb két mázsás, a teleppel rendelkező nagy és kiskereskedők pedig leg-

feljebb 20 mázsás tételben szolgáltatathatnak ki tüzelőanyagot a fogyasztónak. Miután a nagykereskedők kötelesek a tüzelőanyag jórészt átadni a kiskereskedőknek, a legkisebb fogyasztók ellátásában lényeges javulás várható.

Tíz évi fegyházra ítélték a gyilkos zombori pékmestert

A kir. ügyész, aki vádbeszédében halálbüntetést kért a gyilkosra ítélethirdetés után súlyosbításért felebbezett

A szerdai főtárgyaláson a zombori törvényszék Winter-Kócs Rezső dr. hármastanácsa befejezte a tárgyalást Damjanovics Fülöp 67 éves pékmester gyilkossági perében.

Mint ismeretes Damjanovics 1942. augusztus 17-től 18-ra virradóra egyetlen késszurással megölte cégtársát Miladinovics Sztóján 38 éves pékmestert. A szerdán délután 2 órakor felfüggesztett tárgyalást a törvényszék hármastanácsa délután 4 órakor folytatta. Damjanovics Fülöp ekkorra már teljesen megtört és a délelőtti tett vallomását, amely nagy részében ellentmondott a rendőrségen tett vallomásában, visszavonta és

bűnét beismerte, megbánta és enyhe büntetést kért bírálótól.

Elmondotta még az öreg pékmester, hogy tettét afeletti elkeseredésében követte el, hogy cégtársa, aki az ő jóvoltából került a pékségbe, amikor látta a két és fél hónapi együttműködésük után, hogy a sütőde busásan jövedelmez, teljesen magának szerette volna azt megszerzeni, őtet pedig ki akarta zárni az üzletből. Igaz, hogy a gyilkosságot megelőző estén, mint ahogy azt Turner Ferencné is elmondotta vallomásában, meg egyeztek Miladinovicsal, hogy aki kilép az üzletből, annak a másik 200 pengő „végkielégítést” ad. Damjanovics, aki teljesen analfabéta, bár tisztán látta cégtársa terveit, látványlag helenyugodott abba, hogy eltávozik az üzemből.

Damjanovics válótanságnak mondja özvegy Miladinovicsné azon vallomását, hogy ő mindig kihuzta magát a munka alól és Miladinovics végezte volna a munka nagyobb részét a pékségben. Ezt már csak azért is lehetetlennek tartja, mert egy ember naponta 350—400 kilogramm kenyert nem süthet ki. Dolgoztak mindketten szorgalmasan és lekiismeretesen. Damjanovics vallomásaiban még megemlíti, hogy az is elkecsesítette, hogy cégtársa ötdmágával részesült a jövedelemből: jól éltek, az asszony később csinosan öltözködött, a három gyerek is mindent megkapott, amire csak szüksége volt, ő pedig — bár Miladinovicsékkal együtt étkezett, soha egy fillért sem volt képes megtakarítani magának és hálópriccse is a pékműhelyben volt. Cégtársa mégis, különösen az utóbbi időben, állandóan meglegedettségét hangoztatta: Nincs pénzünk, ráfizetnek a sütődére. Ez nem volt igaz, mert a készletük sokkal több volt, mint amikor kezdtek. Ezért mondotta Miladinovicsnak több alkalommal is, hogy:

„Vigyázz Sztóján, figyelmeztetlek, nem lesz jó vége a dológnak!”

Miladinovics ilyenkor mindig azt felelte, hogy nem fél az öreg Damjanovicstól, hiszen ő jóval erősebb is, megfiatalabb is.

Damjanovics azt is beismerte, hogy több alkalommal is megfenyegette cégtársát: „Vagy én öllek meg téged, vagy te engem, de ez így nem mehet tovább.”

A gyilkosságra Damjanovics a kritikus éjszakán határozta el magát. Este már kilenc órakor visszavonult a pékműhelybe és éjfélig álmatlanul hánykolódott fekvőhelyén. Sehogy sem tudott megbékélni azzal a gondolattal, hogy el kell távoznia az üzletből, amely az ő ötletéből valósulhatott meg és virágozhatott fel. Miladinovicsot már csak akkor vette fel társnak, amikor Turnerékkal megkötötte az egyezséget és lefoglalta a pékségemet. S Miladinovics, aki szintén macedón származású, ő vele, a földijével akar most ilyen csúnyán kijátszani? Így bősztette fel önmagát az öreg Damjanovics és így lovalta bele magát a gyilkosságba is: Félórával előbb kelt fel, mint egyébként szokott és a sötét pékműhelyben várt Sztójánra, aki mint rendszeren, most is néhány perccel 1 óra után jött le a műhelybe kezében az elmaradhatatlan ébresztőórával. Amint kinyitotta a pékműhely ajtaját, s belépett a sötét helyiségbe,

Damjanovics Fülöp, aki a kenyérvágó asztal mellett állt késsel a kezében, egy alulról felfelé lendülő mozdulattal a kést markolatig döfte társa hasába.

Miladinovics az orvtámadás ellen nem védekezhetett, mert nem is látta az öreget. A szurástól megtántorodott, elejtette az ébresztőórát és a küszöbre rogyott. Damjanovics látva, hogy társa hangtalanul összecsuplik, megijedt és ingben, alsónadrágban kirohant az utcára és futásnak eredt. Mint a rendőrszem elmondta, a parkban találtak rá egy padon, azt hitték, hogy az öreg valahol alaposan felöntött a garatra. Miladinovics a kapott szurás után bevászorogott a szobába, felköltötte feleségét és halálsápadtan mondotta neki: „Jaj, megszurtt az öreg!” Éjjelután két órakor Miladinovics már halott volt.

A kir. ügyész vádbeszéde és a védelem meghallgatása után a bíróság Damjanovics Fülöpöt erős felindulásában elkövetett szándékos emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek és 10 évi fegyházra, valamint jogainak 10 évre való elvesztésére ítélte.

A kir. ügyész súlyosbításért fellebbezett. A vádlott és védője megnyugodtak az ítéletben.

Örömet okoz harctéren küzdő honvédrokonának, ismerősének, ha rendszeresen küldi neki a „Délvidéket”.

Megjelent a Kormányzó amnesztiarendelelete

A hivatalos lap közli a kormányzó legfelsőbb elhatározását a katonai érdemeket szerzett egyének kegyelemben részesítéséről. A kegyelem azokra a jogerősen elítélt vagy bűncselekményekkel terhelt katonákra vonatkozik, akik a most folyó küzdelemben magatartásukkal érdemeket szereztek. Általában csak nem megrögzött bűnösökre vonatkozik a kegyelem. Mindenekelőtt azokra, akiket a kormányzói kézirat keltét megelőzően jogerőre emelkedett ítélettel vétség vagy kihágás miatt 3 hónapot meg nem haladó tartamu szabadságvesztésre, vagy főbüntetesként olyan pénz büntetésre ítélték, melyek behajthatatlansága esetén 3 hónapot meg nem haladó tartamu szabadságvesztés büntetésre kellene átváltoztatni, feltéve, hogy cselekményük elkövetése után az ország elszakított részeinek visszacsatolása, visszafoglalása vagy háború idején legalább 6 hónapot katonai szolgálatban töltöttek vagy hadművelési területen 2 hónapig teljesítettek katonai szolgálatot vagy megsebesültek.

Kegyelemben részesíti a kormányzó azokat is, akik ellen oly bűncselekmény miatt kell eljárást indítani, amelyre a törvény egy évet meg nem haladó szabadságvesztésbüntetést állapított meg.

Akiket hat hónapot meg nem haladó tartamu szabadságvesztés vagy vétség, kihágás miatt 2 évet meg nem haladó tartamu szabadságvesztésre ítélték, kegyelemben kaphatnak, ha a hadművelési területen legalább 6 hónapig teljesítettek szolgálatot és vitéz magatartásukért jelvényes kitüntetésben, parancsnoki dícséretben vagy dícsérről elismerésben részesültek, vagy hadirokkantakká váltak.

Öt évet meg nem haladó szabadságvesztésbüntetés esetén a kegyelem feltételei közé tartozik a legalább egy évig tartó katonai szolgálat, vagy a hat hónapig tartó katonai szolgálat, kitüntetés vagy hadirokkantság.

Felsorolja a kormányzói kézirat, hogy milyen esetben részesíthetők kegyelemben a háború alatt különleges munkásszázadokban szolgálatot teljesítő egyének. Ezen tulmenő kivételes kegyelem is adható azoknak, akik katonai szolgálatuk alatt az ellenség előtt kimagaslóan vitéz magatartást tanúsítottak vagy hadirokkantakká váltak, ha remélhető, hogy a kegyelem jótékony hatással lesz jövőendő erkölcsi magaviseletükre.

Egyéni kegyelem útján megbocsátást kíván gyakorolni végül a kormányzó a katonák olyan hozzátartozói javára, akiket kihágás miatt 3 hónapot meg nem haladó tartamu szabadságvesztés büntetésre ítélték, vagy akik ellen elhatározása keltét megelőzően elkövetett oly bűncselekmény miatt kell eljárást indítani vagy folytatni, amelyre a törvény egy évet meg nem haladó tartamu szabadságvesztésbüntetést állapít meg, ha nem megrögzött büntetettek.

A kormányzó a már kiszabott és még egyáltalában nem vagy nem egészen végrehajtott katonai fegyelmi fenytések végrehajtását is elengedte, továbbá kegyelemből elrendelte, hogy az 1940 december 31-ig bezárólag kiszabott katonai fegyelmi fenytések — a lefokozások és elbocsátások kivételével — a büntetési jegyzőkönyvekből töröltessenek.

A kormányzói kézirat második része felsorolja azokat az eseteket, amikor a jövőben kihágások miatt elítéltek kaphatnak amnesztiát.

Hírek:

OTI KORZETI ORVOSA: felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8. második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szenteleky Kornél utca 12. Tel. 331. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Kigvó gyógy-szertár, Rákóczi ut sarok

Vitéz Bély Alajos altábornagy a finn elnöknél. Helsinkiből jelentik: Rytty finn köztársasági elnök tegnap kihallgatáson fogadta vitéz Bély Alajos altábornagyot, a magyar ifjúság országos vezetőjét, aki 22 főnyi leventeszoporttal több nap óta Finnországban tartózkodik. Leventéink megkoszorúzták a finn hősök emlékművét, vitéz Bély altábornagy pedig előadást tartott a finn egyetemen az ifjúság szervezési feladatairól.

Ezredösszejövétel Szabadkán. A volt m. kir. szabadkai 4. honvéd huszárezred és alakulatának tisztjei altisztjei és legénysége 1942. november 8-án rendezik meg Szabadkán az ünnepélyes ezredösszejövételt. Az ezred tagjai ezen a napon délelőtt fél 10 órakor megbeszélést tartanak a városháza tanácstermében, ahonnan 11 órakor a városháza előcsarnokában tartandó tábori szentmisére vonulnak. Déli 1 órakor az Arany Bányán szálloda éttermében egyfoglós ebédet tartanak. Az étkezéssel résztvevő hajótörök szándékukat legkésőbb folyó évi november 4-ig jelentik a szállodának.

A legjobb **halászlé**, kitűnő zene mellett a „**Kék szőlőtűrt**” vendéglőben

Megválasztották az adai egyházközségi képviselőtestületet. Adán most tartották meg az egyházközségi választásokat. A hivatalos listán kívül senkisésem nyújtott be ellenzéki listát és így a hivatalosan jelöltet egyhangúlag választották meg. A szavazást Komlós Szilveszter, Bíró Mátyás, Csuzdi András és Koós Béla ellenőrizte. A hivatalos listán szerepelnek: Ertelmiségből: Kovács Ferenc, Miklós Gábor, Jety Antal, Dr. Wolf Béla, póttagok: Burkovits István, Szécsényi János és Nagy Frigyes. Iparosok és kereskedők: Csányi Ferenc, Antal Sándor, Komlós Szilveszter, Kamarás Lajos, Dudás András és Mészáros István, póttagok: Ricza Máté, Katona Antal és Mreku Iljés. Nagygazdák: Koós Béla, Solymosi István, Huszágh Sándor, Nagypál György Dósa Sándor, Török Károly, póttagok: Orsós Dávid és Szügyi Ferenc. Kisgazdák: Pesznyák Ferenc, Kaszás Dávid, Kaszás Gábor, Bónis György, Szollár Dávid és vitéz Kállay Gergely, póttagok: Mészáros Gábor, Pajdusák Béla és Antal Lajos. Munkások: Kopasz András, Nagypál Sándor, Kunyi Ferenc, Makra Péter, Molnár Mihály Sz. és Varga Mihály. Póttagok: Pesznyák Mátyás, Varga Pál (Zsuzsa) és Kollár Elek.

Megkezdődnek a népművelési előadások Ujverbáson. A DMKSz helyi szervezetének keretében a népművelési bizottság november 16-án kezdi meg előadásait. Az írni és olvasni nem tudók részére analfabéta-tanfolyam, azok részére pedig, akik írni és olvasni tudnak továbbképző tanfolyam nyílik. Ezenkívül általános irányú népművelési előadásokat is tartanak.

November 16-án kezdődnek Óbecsén a Népművelési Bizottság tanfolyamai. A Népművelési Bizottság Berecz Gyula elnök letele ülést tartott, amelyen Bálint Ignác iskolaigazgató tartott beszámolót a multesztendei munkáról. A mult évben 472 tanuló kapott bizonyítványt. Az idei tanfolyamok november 16-án kezdődnek és jövő év február 15-én végződnek. A várost körzetekre osztották, hogy így jobban el tudják végezni a kiszabott munkát.

KÖNYV

Megjelennek Szenteleky Kornél poshumus irásai

Szenteleky Kornél, a délvidéki irodalom nagy megszervezőjének több kötetre való írása maradt kiadatlan. A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség most úgy határozott, hogy Szenteleky Kornél munkáiból hat kötetet díszes kötésben kiad és ebből a célból Herceg János megbeszéléseket folytatott Weimann Péternél, Szenteleky Kornél özvegyével, aki az irodalmi hagyatékot örökölte. A megbeszélés eredménnyel járt és Szenteleky özvegye már át is adta a nagy író kéziratait Herceg Jánosnak, úgyhogy a könyvek a jövő év koratavaszán már elhagyhatják a sajtót.

Készül

„Bácska Monográfiája”

Mint már jeleztük, vármegyénk hősi múltjáról, kulturális és művészeti teljesítményéről egy mindent összefogó, jelentős munka készül: a „Bácska Monográfiája”. E jelentős, komoly munkát a magyar társadalmi, tudományos és művészeti körök egyhangú kívánsága indította el a megvalósítás útján, hogy ebből a műből az olvasó a multak tanulságait levonva, nagyobb tudással, edzettebb lélekkel építhesse fel a boldogabb és szebb jövőjét.

A hatalmas anyag feldolgozása már megkezdődött; az adatgyűjtés és szervezés folyamatban van. E műben az olvasó nemcsak a vármegye városainak, hanem a legkisebb községének települési történetét is megtalálja majd; mindazokat az érdekes eseményeket, küzdelmeket, melyek lassan, fokozatosan a mai Bácskát kialakították.

Mint érdekességet meg kell még azt is említenünk, hogy a szerkesztő-bizottság határozott kívánságára a mű valószínűleg minden vonatkozásában vármegyénkben készül. A mű egyes cikkeit a helyi viszonyokat ismerő bácskai írók és szakírók írják, bácskai szerkesztőség gyűjti össze az adatokat és rendezi sajtó alá és bácskai nyomdában nyomtatják, hogy ezzel is biztosítsák a munka kifejezetten bácskai jellegét. Hiszünk, hogy az ilyen komoly és alapos előkészület meghozza majd gyümölcsét és a mű megjelenését vármegyénkben nagy érdeklődéssel fogadják majd.

szentgyörgyi ede dr.:

Idegen szavak magyar szótára

Nem magyarosító szótár, nem gyárt ujdonsült szavakat, hanem magyaráz és megtanít az idegen szavak helyes használatára. Egyre többen vannak, akik nem jártak gimnáziumba, nem tanultak latinul, mégis a mindennapi életben, az üzletben és a társaságban, újságolvasás közben szükségük van a nemzetközi érintkezés újabb szavainak és kifejezéseinek helyes használatára. Ez a szótár nagy segítség minden tanulni vágyó ember kezében. A szerző, akit a rádió közönsége is jól ismer, a felesleges idegen szavaknak elkerülésére is hasznos tanácsokkal szolgál. Iskoláknak a könyv nélkülözhetetlen.

Az érdekes könyv a Danubia kiadásában jelent meg.

Szabászati tanfolyam Orszálláson. A tanfolyamot Vencsák Teréz tanítónő vezeti. A résztvevők elsajátíthatják a fehérnemű varrást és szabást. A tanfolyam 20 hallgató jelentkezésével azonnal megnyílik.

A képviselőház csütörtökön délelőtt egy óras ülést tartott, amelyen mentelmi ügyeket tárgyalt.

Analfabéta tanfolyam nyílik Orszálláson. A népművelési bizottság az írni és olvasni nem tudók számára analfabéta tanfolyamot rendez. Tanfolyam nyílik ezenkívül a haladók számára is, ahol a vizsga sikeres letételével a hallgatók megszerezhetik a VI. osztályu bizonyítványt.

A piemonti herceget — mint Rómából közlik — királyi rendelettel Olaszország tábornagyává nevezték ki.

Diákelőadás Orszálláson. Az országos hadigondozó nap keretében sikerült iskolai előadást rendezett az orszállási elemi iskola magyar tagozata. Az előadást Molnár László tanító beszéde nyitotta meg. Az iskolások énekkara »Hazaért és népünkért« című dalt énekelte. Kopping Jakab a szülőkhöz intézett beszéde. Ezután ismét énekkari számok következtek, majd Ékes Erika szavalta el »Él az Isten« című költeményét. Ezt egyfelvonásos színmű követte: »A kis bajtársak szövetsége«. Szereplői: Holczer Margitka, Molnár Katalin, Ispánovits Ilonka, Kovács Erzsébet, Sovány Mária, Haller Mihály, Pásztor Antal, Haller József, Krizsák József és Simon és Rakonca Sándor és Péter. Drobiná Károly »Ejesett hősök« című költeményét szavalta. Utána énekkar szerepelt, majd Holczer Ádám iskolaigazgató záró szavti fejezték be a sikerült előadást.

Nyolc napig éhezett a hajókéményben.

Kopenhágából jelentik: Különös rejtekhelyet talált magának egy potyautas az egyik Dél-Amerikába induló svéd gőzösn. Göteborgban a hajó egyik kéményében rejtőzött el és csupán egy liter ivóvizet vitt magával utazva. Nyolc nappal a hajó indulása után bukkantak rá a kéményben és az éhségtől teljesen kimerült embert, aki még súlyos szénegázmérgezést is szenvedett, paratartották. A hajó ugyanis még svéd vizeken tartózkodott.

Nemzetközi zsebmetszők a Bácskai városok. A bácskai városokon elszaporodtak a zsebmetszők. A detektívek a nyomozás során megállapították, hogy Czinege László hírhedt nemzetközi zsebmetsző és bandája működik Bácskában. Czinege felesége, mint vásári textil árus, Czinege mint kikiáltósegéd működött, társai pedig ez alatt kifosztották a báméskodó tömeget. Czinegét a detektívek az egyik Budapest felé haladó vonaton fogták el. Beismerő vallomása után a toloncházba vitték, ahonnan a kistarcsai internálótáborba kerül.

Érdekes apróságok

A Nilus vizállása akkor éri el legnagyobb szintjét, amikor a nap az oroszán jegybe lép. A régi egyiptomiak ezért amint Plutarchos feljegyezte, az oroszánt a viz szimbolumának tekintették meg és forrásaikat oroszánfejalakra faragták. Ez a szokás a görögök és rómaiak közvetítésével később az európai civilizáció egész területén elterjedt.

A 16. és 17. században minél kisebb órák voltak divatosak. Gyakoriak voltak a gyűrűbe vagy fülbevalóba bedolgozott órák is. X. Károly franci király frakkjának minden gombja egy-egy parányi óra volt.

A világ legritkább lepkéjét, mely Madagaszkár szigetén él, előbb felfedezték, mint valaki látta volna. Egy botanikus a sziget egyik orchideafajtajából, melynek porzói nagyon mélyen ülnek, arra a következtetésre jutott, hogy a szigeten 20 centiméteres ormányú lepkének is kell élnie, mert csak ez termékenyítheti meg ennek az orchideának virágait. A később csakugyan felfedezett lepke ezért a „predicta” = „előre megmondott” nevet kapta.

A földi giliszta erős esőzések után azért bujik elő a földből, mert a beható víz folytán elnyelt oxigénjét bizonyos organikus anyagok magukhoz vonják és így oxigén nélkül marad. Oxigéntartalma vízben különben nagyon jól érzi magát, de csak éjjel. A fény szemben annyira érzékeny, hogy a napsugár a vízben is megöli. Ez az oka annak, hogy felhőszakadászerű nappali zápor után a tócsákban anynyi élettelen gilisztát lehet látni.

A házinyúltenyésztés megoldja a húsellátási gondokat

Ugyiszólván napról-napra újabb és újabb találatok megoldásokkal találkozunk a közellátás megjavítása, illetőleg kiegészítése terén, ami azt bizonyítja, hogy a fogyasztókörzésekben is megvan a kellő rugalmasság az adott viszonyokhoz való alkalmazkodáshoz. Ettrendünkben manapság egész sereg olyan táplálék szerepel, amelyek korábban leginkább mint különlegességek, vagy mint kísérőételek fordultak elő. Így vonultak be háborús táplálkozásunkba újabb példák a különféle vitaminokban gazdag növények, továbbá a kevés hus, zsír felhasználásával, vagy esetleg teljesen nélkülük készített ételek.

Az újszerű tápanyagok és főzési eljárások

Tért hódít a husnyul

Magyarországon már régóta foglalkoznak az úgynevezett husnyul-tenyésztéssel, amely azonban nem tudott nagyobb teret hódítani. A nyulhus közfogyasztási bevezetésére irányuló intézkedések mindezekig csak kísérleteknek bizonyultak, mivel a fogyasztókörzések nem volt hajlandó megvásárolni az izletes nyulhúst olcsó áron, amikor az alig valamivel drágább borjú- és sertéshús között válogathattak. Nem ilyen a helyzet Nyugat-Európában, ahol a nyul már régóta baromfinak számít. Franciaországban például, a nyultenyésztők hazájában, a középkor óta tenyésztik a nyulat és békében sem volt egyetlen étel sem, amelyen ne szerepelt volna valamilyen feltalálásban a nyulhús. Olaszországban, Flandriában is régóta folyik a tenyésztés az úgynevezett nyulkekretekben. Németországban is igen nagy mértékben üzik ennek a kedves állatnak a tenyésztését, amely a Birodalom húsellátását hasznosan egészíti ki.

A nálunk is megnehezült husbeszerzési nehézségek fokozott mértékben terelték a figyelmet a husnyultenyésztésre és máris megállapítható, hogy a háború óta jelentősen fellendült ez a tenyésztési ág. Elsősorban nagyvárosok közelében, így a főváros környékén indult erőteljes fejlődésnek a házinyultenyésztés. Budapest kertnegyedeiben, Kispesten, Budakalászon, Pomázon, távolabb, Vácott, Szentendrén, Tahiban rövid idő alatt valóságos kultuszt csináltak a husnyultenyésztésből, igen szép és hasznos eredménnyel. Munkások, tisztviselők, iparosok, nyugdíjasok, sőt österlelők is foglalkoznak nyultenyésztéssel. Általában mindenki szívesen foglalkozik, ha az előfeltételek megvannak: van egy kis udvar, pár ketrec, vagy ól és adva van bizonyos takarmánybázis.

Látogatás a nyulászatokban...

Megtekintünk pár tenyésztőt a főváros közelében. Első látogatásunk Magyarország egyik legjelesebb nyultenyésztőjének, dr. Sóvári Schneider Sándor gazdaságába vezet Budakalászra. A tágas udvaron barátságos kép fogad. Csinos faházban emeletes ketrecek vannak s a drótháló mögött gyorsan mozgó szájjal rágják az elbűk tett fűvet, lucernát a tapsifülek. A faház mögött lévő tágas kifutóban is vidáman lekmároznak egy bedobott lombból. Vannak köztük fehérek, szürkek, kékes árnyalatúak és feketék. Megkérdezzük a jeles tenyésztőt, mondja-e valamit az itt látható különféle fajtákról és tenyésztésükről.

elsősorban a hus pótlását és helyettesítését szolgálják. Ezt az általános húsellátási helyzet indokolja, amely az ország takarmányozási gondjából adódik. A háború következtében megszünt azoknak a tengerentúli takarmányoknak behozatala, amelyre az állathizlalás, tejtermelés részben alapozva volt. A takarmányok szűkös volta idezi elő most egyes vidékeken a hushiányt. Ennek a hiánynak enyhítésére, mint említettük, különféle tápanyagdos növényi ételeket hoznak be táplálkozásunkba, de ezenkívül más uton is igyekeznek a problémát eredményesen megoldani. Így újabb jelentősen fellendült a házinyul tenyésztése.

— Tenyésztetben német Widdert, belgát, csincsillát, továbbá angorát tartok.

— Melyik a legkiválóbb husfajta ezek közül?

— Kétségtelenül a Németországban oly nagyra becsült Widder, az úgynevezett német kosorru. Erről a fajtáról a németek azt állítják, hogy testalkat szempontjából ideális husállat. Amint látjuk is, teste zömök, vasos és hegyesalakú. A huszempontokat figyelembe véve, a német Widder kétségtelenül a nálunk legjobban elterjedt husnyul, a belga óriás előtt áll.

Másik kifutóban szürkeprémű nyulak vannak. Ezek a csincsillák.

— A csincsillát eredetileg szép prémje miatt tenyésztették, de mint husállat is kitűnően megállja helyét. Nálunk inkább a kistestű változat van elterjedve, míg Németországban a nagytestűt is nagy számban tenyésztik, így főleg Berlin környékén.

A terjedelmes kifutó úgy van a föld színe alá mélyített kőszegéllyel és sodronnyal körülfalozva, hogy abból az állatok ki ne áshassák magukat. A kifutó zárt óllal van összeköttetésben, amelybe az állatok éjjel és rossz időben is bebújhatnak.

— Tavasztól őszig legkülönbözőbb hulladékokat tudunk feleltetni a kifutóban. Akáclobot, gledicsiaágot, gyümölcsfák nyelésénél leszedett galyakat dobunk be a kifutóba, amelyen az állatok egész nap elrágcsálnak. Zöld fűvet külön etetőrácsokon kapnak. Az ólban is etetőrácsok vannak elhelyezve és este, amikor az állatoknak be kell jönniük az ólba, szénát rakunk ezekbe a rácsokba.

Ha az etetésnél vagyunk, térjünk át talán a takarmányozási kérdésekre.

— Közismert dolog, hogy a nyul eléggé igénytelen állat, már abból a szempontból, hogy kitűnően tudja hasznosítani a különböző hulladéktakarmányokat. A nyultenyésztés fellendülését is az a körülmény váltotta ki, hogy a szűkös takarmányozási helyzetben is módunk van olyan takarmányok felhasználásával húshoz jutni, amelyek egyébként veszendőbe mennek. A gazdasági hulladékok, falombok, gyomnövények, a különböző kerti hulladékok, zöldség és veteménymaradványok mind kitűnő nyultakarmányok.

A nyultenyésztés lényege az, hogy ne tenyészten senki sem nyulat úgy, hogy személtakarmányt vonjon el egyéb állatoktól. Ebben az esetben ugyanis a nyultenyésztés közellátás

MINDENSZENTEKRE
különböző
izléses **KOSZORUK**
nagy választékban
SZLADEK virágüzletben **ZOMBOR,**
Trefort utca 5.

szempontjából nem jelent előnyt. Elsősorban a kisgazdaságok foglalkozhatnak legeredményesebben és leggazdaságosabban husnyultenyésztéssel. Már egy kisebb háztartásban is elegendő hulladékéledelem van ahhoz, hogy pár nyulat fel lehessen nevelni. A kisnyultenyésztő magának neveljen nyulat, ne a piacnak. Oda legfeljebb csak a felesleget juttassa. Nem lesz érdemes husnyultenyésztéssel foglalkozni azoknak, akik csupán vásárolt takarmányból: zab, kukorica, lucerna, széna tsb.-vel akarják előállítani a nyulhúst, mert ez igen drága peccsenyének bizonyulna.

Pomázon a Vác és Vidéke Fajállattenyésztők Egyesületének helyi vezetője fogad. Elmondja, hogy alig egy év alatt milyen nagy eredményeket értek el a pomázi kistenyésztők.

— Jelenleg 42 tenyésztő van Pomázon. Ebből harmincnégyen kaptak tenyészállatot az elmúlt évben a Földművelésügyi Minisztérium akciójából. A többiek másik tenyésztekekből vásárolták. A 42 tenyésztőnek törzsszállománya most 250 drb.

Pomázon általában a belga óriásfajtát tenyésztesztik. Kedvelik, mert szapora, jól neveli kicsinyeit, gyorsan fejlődik, a betegségre nem hajlamos. A takarmányok iránt sem igényes.

— Egy belga nyul évente háromszor-négy-szer ellelhető. Egy anyától 5-6 kisnyulat tarthatunk meg, bár néha jóval többel is megajándékoz. A tenyésztés elindításához legcélszerűbb egy törzs beszerzése. Ez áll egy bakból és 3-4 emséből. A törzsből a rendelkezésre álló helyhez és takarmányhoz képest fejleszthetjük tovább állományunkat. Az ügyes tenyésztő úgy vágja le a nyulakat, hogy télire csak a törzsszállományt tartja meg. Így a kiteleltetés olcsóbb.

Sok hús kevés pénzért!

Erdekel, milyen korban lehet levágni a nyulat.

— Már 3 hónapos korban vágni lehet, amikor kb. 2, 2,20 kg. Egy féléves nyul már nyom 4 kg-ot is, kifejlődve pedig éves korában 6-8 kg-ot.

Végigsétálunk a falun, miközben 10-12 házat is megneveznek, ahol nyultenyésztéssel foglalkoznak. Egyik híres pomázi nyultenyésztőhöz térünk be, aki egyébként a községi pénztáros. A nyulászata előtt fogad bennünket, etetés közben. Megkérdezzük, hogy mivel etet.

— Zöld lucernát, meg fűvet adok enni. A lucernát saját földemen termelem, de mások is könnyen beszerezhetik a határban a termelők-től. A fűvet meg a gyermekek szedik.

— Hogyan jövedelmez a nyulászoklás?

Határozott feleletet kapunk.

— Jól kifizeti magát. Takarmányozásuk olcsó és jóformán csak egy kis gondozást igényelnek. Különösen most, amikor nehezebben lehet húshoz jutni, hasznos a nyultenyésztés. Aki megszokta a nyulhúst és jól el tudja készíteni, annak nem jelent gondot a hústalan napi ebéd, vagy vacsora.

A háziasszony mindjárt felsorolja, hányféleleképpen tudja elkészíteni a nyulhúst.

— Felváltva esszük pörköltnek, paprikásnak tejfellel, kirántva. Az aprólékból becsinált levelet főzzük, aztán husleves. Fasírozottat is szoktam készíteni, aztán esszük töltve, egészben vadasan, pácolva, egészben sütvé. Még kolbászt és kocsonnyát is lehet belőle készíteni.

Ez egészen változatos étrend. Emayiféle készítési mód mellett nem is lehet megenni a nyulhúst. A nyultenyésztés, amint a látottak alapján megállapíthatjuk, igen hasznos dolog. Ha még tekintetbe vesszük azt, hogy a hasznos volt mellett örömet, szórakozást is ad a tenyésztőnek a velük való foglalkozás, akár a hivatali, akár a fizikai munka után, bátran állíthatjuk, hogy ma mindenkinek, akinek módjában áll, érdeke, hogy foglalkozzék a házinyul tenyésztéssel.

SPORT

Erős küzdelmekre van kilátás vasárnap

Makó Zomborban, Bezdán Szegeden, Baja Temerinben, a ZTK pedig Mezőkovácsházán küzd a pontokért

November 1-én az NB III. alföldi csoport 8. fordulóját játsszák le. Ez a forduló is mint a múlt heti érdekes mérkőzéseket hoz, s valószínűleg nagy változásokat fog előidézni a bajnoki táblázaton. Lejátszásra kerülnek a következő mérkőzések:

MOVE Szabadkai SE—Bácsalmási MOVE Szabadkán.

Zombori SE—Makói AK Zomborban. Ujvidéki Vasutas—Békéscsabai MÁV Ujvidéken.

Temerini TC—Bajai TISE Temerinben. Ujszegedi TC—Bezdáni SE Ujszegeden. Mezőkovácsházi TE—MOVE Zombori TK Mezőkovácsházán.

Szentesi MÁV—»Bácska» Szabadka Szentesen.

Az összes mérkőzések közül minden esetre legérdekesebbnek ígérkezik a temerini összecsapás, hol a harmadik helyezett az első helyezettet látja vendégül. A bajnok vasárnap saját pályájukon erős küzdelem után legyőzték az eddig veretlen UTC-t és így kerültek 12 ponttal az első helyre. Viszont a temerini csapat ugyancsak vasárnap Békéscsabán 6:1 arányú győzelmet aratott az ottani MÁV fölött és így 11 ponttal valamivel gyengébb gólaránnyal kerültek a harmadik helyre. A bajnoki is legyőzték a Bajai TISE is legyőzte a Békéscsabai MÁV-ot saját pályáján 5:0 arányban viszont a TTC saját pályáján vereséget szenvedett az ujszegediekétől. Ezek szerint a bajnokiaknak volna több esélyük a győzelemre, de ha tekintetbe vesszük azt, hogy a temerini csapat otthonukban játszanak és azt, hogy az utóbbi időben a csapat nagyon is feljavult, inkább a temerini győzelmét várjuk. Ezzel a győzelemmel a temerini csapat az első vagy a második helyre kerülne, ez természetesen attól is függ milyen eredményt fog elérni az

UTC a Bezdáni SE ellen. Ez a mérkőzés is igen érdekesnek ígérkezik. Mind a két csapat vasárnap vereséget szenvedett. A Bezdániak a vasárnapi veresség folytán elég sokat vesztek, mert ezt a mérkőzést biztosra vették s arra nem számítottak, hogy a 13. helyezettől saját pályájukon vereséget fognak szenvedni. Minden esetre ha Szegeden győznének ezzel helyrehoznák azt amit vasárnap oly könnyelműen elvesztettek egy a tekintély mint a helyezések tekintetében. Az UTC győzelme valószínűbb.

A Zombori SE mely az utolsó két győzelmével 9 ponttal a 4. helyre került a 8. helyen álló Makói AK-t melynek 6 pontja van látja vendégül. A Sport csapat feljavult az utóbbi időben, saját pályáján játszik s ezek szerint az ő győzelme várható. Azonban Makó is erősen feljavult úgy az ujvidéki Vasutasoknak mint az UTC-nek 1—1 pontot vett el s ezért nem lehet biztos győzelemre számítani, ezt láttuk múlt vasárnap Bezdánban is, ahol minden számítás szerint BSE-nek kellett volna győznie. Ta a ZSE a vasárnapi mérkőzést is megnyeri erősen megveti lábát táblázat felső részén sőt még előbbre is juthat.

A MOVE—Zombori TK Mezőkovácsházára rándul ki s ott erős mérkőzése lesz. Mezőkovácsháza vasárnap legyőzte a Bezdáni SE-t Bezdánban 3:2 arányban. Ezzel az eredménnyel bármely csapat megvolna elégedve, mert közudomású dolog, hogy a BSE saját pályáján nagyon erős és eddig ez volt az első mérkőzése melyet otthon veszített el. Ennél nagyobb Mezőkovácsházára sükere. Viszont a zombori csapat az utóbbi időben ép idegen pályán nyújt jobb játékot (Bácsalmás, hol 4:0-ra győzött) s ezért nem tartjuk kizártnak a zombori zöldfehérek győzelmét.

Szabadkán az utolsó előtti Sport az

utolsó helyen álló Bácsalmással fog küzdeni a bajnoki pontokért. Bácsalmás vasárnap pontot vett el a Bácskától a Sport viszont vereséget szenvedett a ZSE-től, valószínűleg az otthon játszó csapat fog győzni.

Az Ujvidéki Vasutasok Békéscsabára utaznak. Itt a hetedik és a tizedik helyen állók mérkőzést össze erejüket. A Békéscsabai csapat a bajnokság elején nagyon szép eredményeket ért el, most azonban úgy látszik legyengültek, viszont az ujvidékiek most vannak javuló formában, azért mégis Békéscsaba győzelmét várjuk.

A 12. helyen álló Szentesi MÁV a Bácskát látja vendégül, mely az 5. helyen van. Láttuk a szentesieket játszani s a látottak után az ő győzelmüket várjuk.

GIMNÁZIUM—POLGÁRI ISKOLA 3:2 (1:1)

A győztes gimnáziumi csapat a következő felállításban játszott: Kéry — Barásevits, Kovács — Manojlovics, Purcsin, Horváth — Straub, Keller, Kovácsévits, Gyipánov II., Jozsics. Góllövők Straub, Gyipánov, illetve Kumi és Brand.

Kishegyes: Bocskai—Szabadkai AFC 5:1 (1:0). Bar. Vezette: Varró. Góllövő: Horváth (2), Mengyán, Süli és Zsiga, illetve Budai.

Péterréve: Adai SK—DMKSz 5:1 (5:1). Bar. Vezette: Gál. Élvezetes mérkőzés. Ada fiataljai megérdemelten győztek.

Összeállították a Magyarország ellen küzdő svájci válogatottat. A vasárnap lejátszásra kerülő Svájc—Magyarország válogatottira Svájc már összeállította csapatát, amely szombaton érkezik meg a mérkőzés színhelyére, Budapestre. A svájci válogatott a következő: Ballabio (Grenchen) — Minelli (Grasshoppers), Lehmann (St. Gallen) — Springer (Grasshoppers), Vernati (Luzern), Rickenbach (Grasshoppers) — Bickel (Grasshoppers), Amado (Grasshoppers), Monnard (Canton), Wallace (Servette), Aebi György (Canton). Tartalék: Kapus: Huber (Grasshoppers), hátvéd: Guerne (Grenchen), fedezet: Aebi Károly (Grenchen).

Elmarad az asztalitenisz NB első fordulója. Jelentettük, hogy vasárnap kezdődik az asztalitenisz bajnokság. Most értesültünk, hogy az első forduló elmarad, s a második fordulót november 15-én játsszák le.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(15)

— Mindegy, azért mégis tudja, hogy itt vagyok — mondta magában Weir. — Nem fog megijedni a nesztől, ha megpróbálok bejutni.

Megkerülte a házat és eljutott egy hátsó bejáratához. Az ajtó itt is be volt zárva. Mellette az ablak szintén. De az egyik ablaktábla hiányzott. Weir benyult, megtalálta a fogót, feltolta a keretet és a zsákkal a vállán, zseblámpával a kezében átvette magát az ablakdeszkán.

Éléskamrában lelte magát, melynek polcai csupaszon állottak. Innen egy tágas konyhába nyílt a bejárat. Zseblámpájának világosságánál Weir az asztalon meglátott egy petróleumlámpát Meggyújtotta és diadalmas mosolygással nézett körül.

A helyiség meglehetősen csupasz volt. Fenyőfaasztal, két törött hátu szék, néhány fazék és tányér, de minden ragyogó tisztára surolva. Volt ott egy öntöttvas takaréktűzhely és egy ládában felaprított fa. Weir levetette a kabátját, felgyúrta az ingujját és pár perc múlva már elégedetten hallgatta a tűz pattogását.

Feltette a kávészemeket és a vasserpenyőt. Mikor ez utóbbi már átforrósodott, szalonnaszemeket aprított bele, azután kinyitotta az ajtót, mely a szomszédos helyiségbe szolgált, ahonnan a földszinti csarnokba volt a bejárat. Újra az a siri szag ütötte meg az orrát. — Valami rothad itt — mondta magában. — Nem alvásra való hely.

Visszatért a konyhába és a bevásárolt holmit kirakta az asztalra. Nem volt valami stílusos, de ingerelhette az étvágyát. Kedvtelvé szí-

matolta a sístergő szalonna szagát. — Ez majd előcsalogatja! — gondolta. A szalonnát átsuszgattatta egy tányérba, a tojásokat beleütötte a serpenyőbe és odaszaladt a csarnok ajtajához.

— Kész a vacsora! — kiáltotta. Hangja kísértetiesen visszhangzott a kopár falakról.

Egy-két pillanat múlva a leány megjelent az ajtóban, dacos tekintettel, mint egy csinytevő fiú, kit rajtaértek valamin, de nem akarja beismerni. Weir szerette volna átkarolni, de erőt vett magán.

— Tessék helyet foglalni — mondta, oly hangon, melyet igyekezett fesztelenné tenni.

A leány lassu léptekkel odament az asztalhoz, miközben Weir tekintélyes adag tojást és sült szalonnát rakott a tányérjára. A leány lehajlott fővel leült az asztalhoz.

— Szégyellek enni belőle — mormolta.

Weir mintha valami golyót érzett volna a torkában. — Ugyan már! — mondta nyersen.

— Lássunk hozzá.

— A szalonna szagára, ahogy megéreztem, majdnem elájultam.

— Erre számítottam.

— Nem bírom tovább.

— Nem is lenne értelme.

A leány szájába vett egy falatot és egy ideig nem volt további szó. Weir miközben evett, a szemét is legeltette. Furcsa ellentét volt a hellyel és a környezettel, hogy a leány milyen kecsesen bánt a villával.

Szemét szinte állandóan lesütve tartotta. Felfelé göndörödő hosszú fekete pilláit akárme-

lyik mozcisillag megirigyelhette volna. Minden egyes falatot látható élvezettel forgatott a szájában. Halvány arca lassanként kipirult.

Alkalmadtán Weir megpróbálkozott egy-egy tréfás megjegyzéssel, de a leányt nem sikerült mosolyra bírnia. Ugy tűnt fel, mintha ez a fiatal arc már elfelejtette volna az arcvonások e játékát. Weir hallgatag megfogadta, hogy valamikor még megmosolyogtatja.

Végül a leány megszólalt: — Nem bírok már többet.

Weir cigarettára gyújtott. — Igaz is, — mondta odavetőleg — mi a neve?

— Leila.

— Szép név.

— Már el is feledtem az igazi élet ízét.

— Mióta van itt? — kérdezte Weir.

— Több mint két év óta — felelt a leány —

Láthatólag nem figyelt reá, hogy felel a kérdésekre, ha ezek csak úgy, mintegy mellékesen voltak feltéve.

Weir kezdett rájönni, hogyan kell vele bánnia.

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Kifutófiút vagy leányt azonnalra felvesz Réger József vegyeskereskedő, Zombor, Flórián utca 24. a-2624-f

Íróasztal, antik szalon és egyéb butorok, kis vaskályha eladó. Zombor, Rókus utca 31 a-2625-f

Családos gépész-kovács elhelyezkedne bármilyen géphez, lehetőleg malomba. Vörös Károly, Zombor, Vásártér 11 szám. a-2619-f

Telefonszámunk 2—07.